

**Advies betreffende distelschade
in de omgeving van het Vlaams natuurreserveaat
Zwinduinen- en polders (Knokke) en het Vicognebos
(Bredene)**

Nummer: **INBO.A.2010.152**

Datum: **17/05/2010**

Auteur(s): **Kris Decler**

Contact: **Niko Boone – niko.boone@inbo.be**

Kenmerk aanvraag: **e-mail op 10 mei 2010**

Geadresseerden: **Tijs De Langhe**
Agentschap voor Natuur en Bos
Centrale Diensten
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel

Cc: **Carl De Schepper**
Agentschap voor Natuur en Bos
Centrale Diensten
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
carl.deschepper@lne.vlaanderen.be

AANLEIDING

Tegen ANB zijn twee klachten ingediend m.b.t. schade op landbouwpercelen door akkerdistels. De betreffende percelen liggen in de omgeving van het Vlaams natuurrreservaat Zwinduinen en -polders te Knokke en het Vicognebos te Bredene. Volgens de indieners is er economische schade door vestiging van distels en ligt de oorzaak van de schade in beide door ANB beheerde gebieden.

VRAAGSTELLING

Kan het INBO omtrent beide zaken enig advies verlenen?

TOELICHTING

De verplichte bestrijding van distels gaat terug op het vermijden van tetanos-infecties die vroeger, mede in combinatie met veelvuldig contact met paarden, altijd dodelijk waren. In tegenstelling tot Vlaanderen is in de meeste Europese regio's de bestrijdingsplicht vervallen of 'slapend'. Het maatschappelijk draagvlak ten aanzien van distels verschilt ook sterk van regio tot regio.

Rond de distelproblematiek in Vlaanderen bestaan verschillende publicaties. In Decler & Leten (1997) wordt een standpunt van het INBO weergegeven. De ecologische (meer)waarde van distels voor de biodiversiteit in natuurgebieden valt niet te minimaliseren. Het is dus niet billijk om de problematiek eenzijdig vanuit landbouw te benaderen. Op initiatief van het departement Leefmilieu is een studie opgemaakt m.b.t. natuurtechnisch distelbeheer (Cornelis & Hermy, 2002). Voor beide klachtendossiers kunnen uit deze referenties wetenschappelijke bronnen geciteerd worden, waarbij de door de aanklager geciteerde cijfers in meer of mindere mate genuanceerd kunnen worden.

Ondertussen zijn er ook nieuwe juridische inzichten. De nog federale distelbestrijdingsverplichting zou onwettig zijn, omdat het destijds reeds om gewestelijke bevoegdheid ging (Cliquet & De Smedt, 2002).

Een causale relatie aantonen tussen het voorkomen van distels in de omgeving en economische schade op een bepaald perceel is bijzonder moeilijk. Omdat de bepalende omgevingsvariabelen sterk van locatie tot locatie kunnen verschillen, blijft er steeds ruimte voor discussie. Het is immers nooit te achterhalen hoeveel distelzaden in deze specifieke dossiers nu precies zijn geland, van waar ze precies afkomstig waren, of ze hun kiemkracht hebben behouden en of er effectief sprake was van significante concurrentie met landbouwgewassen met economische schade tot gevolg. Daarnaast zou ook moeten bekeken worden in hoeverre akkerdistels (al dan niet vegetatief) misschien reeds in de akkerranden voorkwamen, of er sprake is van een plotse disproportionele toename van akkerdistels, welke normale akkerbeheermaatregelen eventueel verzuimd zijn die de vestiging van distels hadden kunnen beperken (bv. inzaaien winterbedekker), welke andere akkeronkruiden eventueel ook inzet van herbiciden vereisten, enz.

Om ten gronde aanklachten op basis van de bestaande regelgeving naar de toekomst te ontmoedigen/vermijden, lijkt het ons zinvol om de nodige stappen te zetten in functie van een formele juridische uitspraak over de wettigheid van de huidige regelgeving.

REFERENTIES

Cliquet A., De Smedt P. 2002. Over meidoorns en distels: ecologische juweeltjes of een doorn in het oog. Een juridische evaluatie van de wettelijke bestrijdingsplicht van distels en van bacterievuur op meidoorns. In Tijdschrift voor Milieurecht 2002 p394-406.

Cornelis J., Hermy M. 2002. Natuurtechnisch distelbeheer. KUL - departement Landbeheer, Laboratorium voor Bos, Natuur en Landschap in opdracht van AMINAL - Afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid. Brussel. 97+bijlagen pp.

Decler K., Leten M. 1997. De wettelijk verplichte bestrijding van distels in vlaanderen : een standpunt van het Instituut voor Natuurbehoud.[IN.R.1997.13]. Rapporten van het instituut voor natuurbehoud, 1997(13). Instituut voor Natuurbehoud. Brussel. Belgium. 23+bijlagen pp.